

ISSN 2080-1807

Niezwykle przystępny opis praktycznych wiadomości o tworzeniu infografiki w książce *The Functional Art. An introduction to information graphics and visualization* Alberto Cairo zachęca do promocji tej pozycji w kręgach bibliologów i dziennikarzy. Powinni ją przeczytać wszyscy, którzy chcą nauczyć się zasad skutecznej prezentacji informacji graficznej – ważnego, jeśli nie podstawowego, elementu komunikatu medialnego. Jest to pozycja, którą zauważyli i docenili tacy czołowi specjaliści w dziedzinie wizualizacji informacji (Infoviz) i grafiki, jak: Edward Tufte – klasyk w literaturze Infoviz, Robert Kosara – autor popularnego blogu naukowego o wizualizacji informacji, redaktorzy znanych czasopism (m.in. „Time Magazine”, „Newsweek”), jak również dyrektorzy uczelni dziennikarsko-medialnych światowego formatu. Wymienieni opiniodawcy zgodnie uznali, że jest to książka, której brakowało na rynku wydawniczym Infoviz od 25 lat, w której autor, dzięki wieloletniemu doświadczeniu dziennikarza, połączył „real-world experience with the academia”.

Alberto Cairo jest obecnie jest dyrektorem *Visualization Program Centrum* na Uniwersytecie w Miami i wykładowcą przedmiotu wizualizacja i infografika na Wydziale Komunikacji tejże uczelni. Posiada licencjat z dzien-

Alberto Cairo: *The Functional Art. An introduction to information graphics and visualization*, Berkeley, CA: New Riders 2012, 384 pp., ISBN-13 9780321834737

DOI: <http://dx.doi.org/10.12775/TSB.2014.025>

nikarstwa (Uniwersytet w Santiago de Compostela) oraz magisterium z kierunku społeczeństwo informacyjne (Universitat Oberta de Catalunya w Barcelonie). Takie wielostronne wykształcenie przesądziło o naukowych zainteresowaniach A. Cairo w obszarach wspólnych dla komunikacji wizualnej, dziennikarstwa oraz kognitywistyki.

Omawiana publikacja jest przemyślana pod względem dydaktycznym: zawiera liczne przykłady nowoczesnych infografik ze szczegółowym opisem, jak należy kodować informacje, aby były łatwo zrozumiałe dla odbiorców. Załączony jest również krążek DVD z 90-godzinnyimi lekcjami w formacie wideo. Walory książki zauważyli wykładowcy interdyscyplinarnego kursu „Show me the data”¹ na Uniwersyte-

¹ *Show me the data* [online] [dostęp 31 października 2014]. Dostępny w World Wide Web: <http://showmethedata.nl>.

cie w Amsterdamie, polecając ją studentom jako podstawowy podręcznik wizualizacji informacji i grafiki informacyjnej. Autorka niniejszego tekstu była świadkiem wysokiego poziomu końcowych projektów tych studentów, pracujących w grupach nad stworzeniem interaktywnych aplikacji do wizualizacji danych.

Książkę wyróżnia logiczny podział na cztery części. W pierwszej – „Podstawy” – autor uzasadnia, dlaczego wizualizacja danych powinna być traktowana jako sztuka użytkowa, a nie w kategorii „sztuk pięknych” (angielska gra słów *functional art* i *fine art*). Rozważa również problem sztucznego podziału stawiany pomiędzy wizualizacją informacji a infografiką. Według autora granica jest tu płynna i niepotrzebnie wielu naukowców ją akcentuje. W tej części autor praktycznie wskazuje, jak wybierać kolor, narzędzie graficzne, metaforę w celu zaprojektowania funkcjonalnej wizualizacji. Druga część pt. „Poznanie” poświęcona jest procesom poznawczym człowieka w trakcie percepcji infografiki. Czytelnik ma zrozumieć, dlaczego kognitywny aspekt jest tak istotny podczas rozpoznawania, przetwarzania i zapamiętywania informacji. Opisane tu zostały również procesy twórcze, aktywujące się w trakcie analizy przedstawianych danych. W trzecim rozdziale – „Praktycznie” – autor wymienia sprawdzone praktyki tworzenia interaktywnych

infografik. Na galerię przykładów wizualizacji autorstwa światowych projektantów grafiki przeznaczony jest aż cały, czwarty rozdział.

Fakt, że książka odniosła sukces w środowiskach naukowych, świadczy o zapotrzebowaniu na takie pozycje – kierunkowskazy w dyscyplinach praktycznych, wywodzących się z nauk społecznych, takich jak np. komunikacja, dziennikarstwo, zarządzanie informacją. Świadczy również o tym, że funkcjonalna prezentacja danych jest ważnym uzupełnieniem współczesnego dziennikarstwa. W relacjonowaniu informacji złożonych, czy to ze świata medialnego, czy naukowego, czy *stricte* specjalistycznego, takie kompetencje jak umiejętność, zwarta treściowo wizualizacja tych informacji stają się kluczowe. Możliwe jest, że niedługo w odpowiedzi na takie zapotrzebowanie powstanie nowa profesja – *wizualizator danych/informacji*. Tak jak w naukach informacyjnych wykształciła się nowa specjalizacja, związana z praktyką wyszukania w sieci, przetwarzania i eksploracji danych wielkoskalowych, a eksperci w tym zakresie nazwani zostali *data scientists*².

Jak sugeruje autor recenzowanej publikacji, projektowanie grafiki jest

² *Data science*. W: *Wikipedia. The Free Encyclopedia* [online] [dostęp 31 października 2014]. Dostępny w World Wide Web: http://en.wikipedia.org/wiki/Data_science.

szerszą działalnością człowieka w porównaniu z infografiką. Umiejętności projektowania są niezbędne w użytecznej architekturze informacji. Bez wątplenia jednak metodologie, takie jak architektura informacji, wizualizacja informacji, projektowanie grafiki czy grafika komputerowa, mają wspólne obszary, które dynamicznie się zmieniają w zależności od zapotrzebowań społecznych.

Minusem wymienionej pozycji jest wysoka cena dla polskich czytelników – 150 zł. Kolorowe ilustracje, papier kredowy, wysoka jakość druku z pewnością są tego powodem. To z kolei potwierdza ogromne zaintere-

sowanie wizualizacją w kręgach biznesowych i medialnych. Autor zadbał o wszystkich odbiorców, także tych z polskiego rynku: stworzył w sieci portal³ z otwartym dostępem do trzech pierwszych rozdziałów w wersji elektronicznej.

Veslava Osińska

Instytut Informacji Naukowej
i Bibliologii Uniwersytetu Mikołaja
Kopernika w Toruniu

³ *The Functional Art: An Introduction to Information Graphics and Visualization* [online] [dostęp 30 września 2014]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.thefunctionalart.com>.

Wydawnictwo *Bibliotekarze i czytelnicy w dobie nowych technologii i koncepcji organizacyjnych bibliotek* to pokłosie VI Bałtyckiej Konferencji Naukowej pt. „Zarządzanie i Organizacja Bibliotek”, odbywającej się pod hasłem pokrywającym się z tytułem książki. Pozycja ukazała się w 2013 r. nakładem Wydawnictwa Ateneum – Szkoły Wyższej w Gdańsku, pod redakcją, podobnie jak w przypadku poprzednich publikacji pokonferencyjnych, Mai Wojciechowskiej, która jest inicjatorką i organizatorką wszystkich Bałtyckich Konferencji Naukowych (w roku 2014 odbyła się już VIII edycja tego wydarzenia). Książka zawiera

Bibliotekarze i czytelnicy w dobie nowych technologii i koncepcji organizacyjnych bibliotek, pod red. Mai Wojciechowskiej, Gdańsk: Wydawnictwo Ateneum – Szkoły Wyższej w Gdańsku 2013, 241 s., ISBN 978-83-61079-22-4

DOI: <http://dx.doi.org/10.12775/TSB.2014.026>

19 referatów prezentowanych na konferencji, podzielonych na 2 części tematyczne: *Czytelnictwo i czytelnik* oraz *Koncepcje organizacyjne i funkcjono-*